

Slovesa (verba)

vyjadřují **dynamický příznak substancí (děje a stavy)**

slovní druh: ohebný, plnovýznamový, ve větě funkci přísudku

mluvnické kategorie:

Dělení sloves:

1. podle toho, co vyjadřují

a) činnostní (*kreslit, stavět*)

b) stavová (*spát, ležet*)

2. podle významu

a) plnovýznamová – většina sloves

b) významově pomocná – modální (*moci, muset, chtít, smět, mít povinnost, umět*) a fázová (*začít, začínat, přestat, přestávat*)

c) významově prázdná (pomocné sloveso *být*)

3. podle morfologického hlediska

a) slovesa s formou jednoduchou (**tvary jednoduché** – syntetické)

b) slovesa s formou složenou (**tvary složené** – analytické)

Tvary sloves:

a) **určité** (vyjadřují kategorie osoby, času a způsobu)

b) **neurčité** (nevyjadřují kategorie osoby, času a způsobu:

infinitiv

příčestí minulé

příčestí trpné

přechodník přítomný

přechodník minulý

Tvoření tvarů:

1. z kmene **přítomného**: píš-e

2. z kmene **minulého**: psa-l

3. z kmene **infinitivního**: psá-t

Slovesa nepravidelná (izolovaná) – mají zvláštní, nepravidelné tvary a ke třídám a vzorům se proto neřadí: *být, chtít, jíst, vědět, vidět, mít, jít.*